

Música i festa per l'autodeterminació

La plaça de bous de la ciutat de València va ser l'escenari del festival de música per l'Europa dels pobles lliures. Els valencians Al Tall, els gallecs Berrogüeto, el basc Kepa Junkera, els gal·lesos Gorki's Zygotic Mynçi, i els catalans Sopa de Cabra van ser els protagonistes.

El darrer macroconcert del segle que organitza Acció Cultural del País Valencià en commemoració del 25 d'Abril va oferir un cartell musical de primera línia. El dissabte 24 d'abril es van donar cita a la plaça de bous de València la formació de música popular amb més tradició al País Valencià (Al Tall), el màxim exponent de la renovació del folk gallec (Berrogüeto), la revelació de la música basca (Kepa Junkera), un representant de la nova onada de grups de música pop gal·lesa (Gorky's Zygotic Mynçi), i el grup de rock més important de Catalunya (Sopa de Cabra). El festival va ser retransmès per TV3, la televisió basca ETB, i el canal gal·lès S4C.

Amb l'actuació d'Al Tall es va començar a trencar el gel en una plaça de bous a vessar on destacava la gent jove.

El mític grup de folk valencià va desplegar al damunt de l'escenari les cançons més representatives i mítiques que han compost al llarg de dècades. Al Tall van dedicar una cançó al barri del Cabanyal-Canyamelar de la ciutat de València, afectat per un projecte municipal que el destruirà. La formació va acabar el seu recital amb l'emblemàtic tema *Tio Canya*, un dels més coneguts del grup i el que més va celebrar el públic assistent a la plaça de bous.

El grup del folk gallec Berrogüeto van rellevar dalt de l'escenari els valencians Al Tall i en pocs minuts van demostrar la

RAFA GIL

Imatge del públic que omplia la plaça de bous de València durant l'actuació de Berrogüeto. El grup gallec va traslladar els assistents als escenaris cèltics de la Galícia mítica.

RAFA GIL

Instantània d'un moment de l'actuació de Berrogüeto. La formació es va ficar el públic a la butxaca amb les seues cançons tradicionals gallegues.

Imatge del grup gal·lès de rock Gorky's Zygotic Mynci. La formació va demostrar la qualitat de les seues composicions durant prop de cinquanta minuts.

seua vàlua com a renovadors de la música tradicional gallega. Berrogüeto va interpretar peces del seu darrer disc *Viaxe a Urticaria*, com ara "Aquí canto", o d'altres com "Tránsito", o "A forza das mareas". Els set músics, encapçalats per la vocalista i gaitera Guadi Galego, van desplegar dalt de l'escenari tota un àmplia gamma d'instruments per interpretar les seues cançons: gaites, acordions, violíns, flauta de bisell, zamponya... Tot i que el vent que bufava a la plaça de bous no era el de l'Atlàntic, la formació, en poc menys de cinquanta minuts, va traslladar el públic als escenaris cèltics de la Galícia mítica.

Berrogüeto és un dels grups més reconeguts de la música folk. Al novembre del 1998, es va emportar d'Alemanya el premi Eisener Eversteiner com a millor grup de folk europeu. Però aquest no ha estat l'únic guardó europeu que el grup a aconseguir. El 1997 la premsa especialitzada alemanya els va concedir el Preis Der Deutschen Schallplatten Kritik. Berrogüeto, autèntic relleu generacional d'altres grups folk gallegos més veterans com Milladoiro, va dedicar també una cançó a l'autodeterminació dels pobles, interpretada

Durant més de sis hores la música per l'Europa dels pobles lliures va ser la protagonista a la plaça de bous de València.

amb la txalaparta, un dels instruments bascs més tradicionals.

L'actuació de l'acordionista basc Kepa Junkera es va produir gairebé a l'equador del festival. Aquest intèrpret, recentment guardonat amb el premi al millor artista folk basc per la Societat General d'Autors i Editors, va desgranar en poc més de tres quarts d'hora una dotzena de cançons del seu extens darrer disc doble en directe *Bilbao 00.00h*. "Arkun Dantza", "Irlanda", o "Arin Quebec", van ser ballades pels milers de persones que es trobaven a la plaça de bous.

Kepa Junkera ja és un músic conegut arreu del País Valencià.

No en va l'any passat va ser l'estrella del festival de música tradicional Musica't d'Algemés, un dels certàmens més importants dedicats a aquest tipus de música del País Valencià. Col·laborador habitual del veterà grup folk Os-korri, del gallec Carlos Núñez i dels irlandesos The Chieftains, Junkera va demostrar dissabte a la nit el seu mestratge amb l'acordió diatònic o *triki* i la seua habilitat per fusionar gèneres tan diversos com la música tradicional i el jazz.

Després de les actuacions de tres formacions de música tradicional, cap a quarts de dotze de la nit va arribar el torn del rock al festival per l'Europa dels Pobles Lliures. Els gal·lesos Gorky's Zygotic Mynci (Mico Reprodutor Imbecil), que ja es van a donar a conèixer l'any passat al Festival de Música Independent de Benicàssim, van interpretar cançons del seu darrer treball titulat *Gorky's 5*.

La banda liderada per Euros Childs i James Lawrence va mostrar les principals característiques de la seua música: rock progressiu ple de psicodèlia i de *brit-pop* a dosis iguals, que no va descol·locar un públic probablement més avesat a la música folk. Tot i això, els Gorky's Zygotic Mynci van justificar la seua inclusió dins del cartell d'aquest festival amb les seues innovadores composicions cantades en anglès. L'actuació dels gal·lesos va ser una transició perfecta entre el folk del basc Kepa Junkera i el rock dels catalans Sopa de Cabra, probablement la formació musical més esperada pels milers d'adolescents que omplien la plaça de bous. La formació liderada per Gerard Quintana i Josep Thió van tancar el festival interpretant velles cançons com ara "L'Empordà", però sense perdre de vista les composicions del seu darrer àlbum *Nou*. Amb un públic totalment abocat a ballar, els Sopa de Cabra van posar el punt final al festival ja ben entrada la nit.

Mario Reyes